

BUIG

Historie, actuele ontwikkeling en vooruitzicht in Arnhem

Gebruik prognosemodule Lias BUIG

LIAS BUIG Klantendag

5 maart 2024

Michel Kleinhuis

Voorstellen

Michel Kleinhuis

52 jaar, getrouwd, 2 kinderen

Woont in Arnhem

Jan 2021 – Heden

Business Controller Gemeente Arnhem

BUIG, klankbordgroep LIAS BUIG en Begeleidingscommissie Verdeelmodel

MGR Sociaal Domein: SW, Studietoelage, Nieuwkomers

Nov 2019 – Jan 2021

Financial Controller Gemeente Arnhem (GREX, Wijkmanagers, Projecten)

Verder Business Controller SIDN



Business Analist (Pre- Zero: Sita Suez)



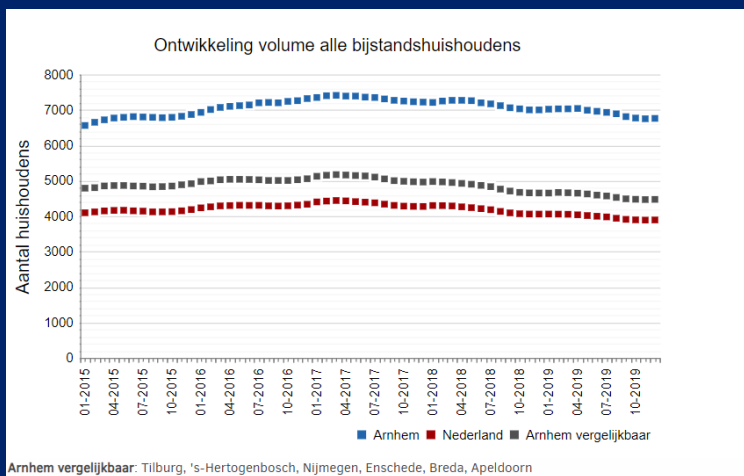
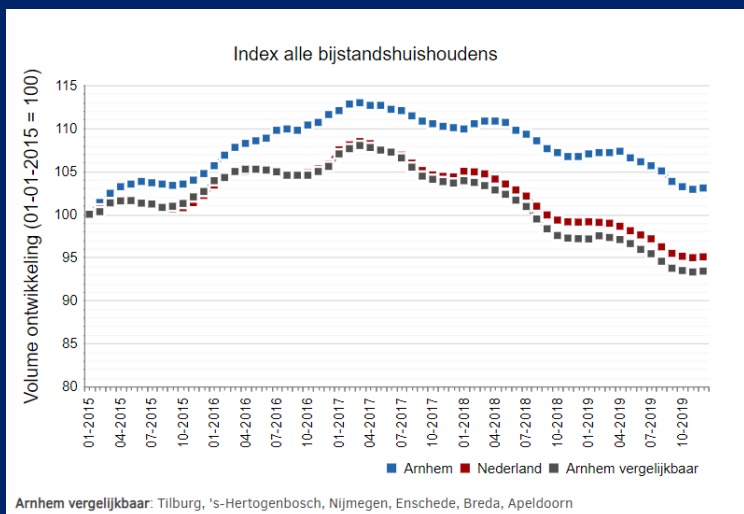
Business Unit Controller (CITO)



Historie Bijstand in Arnhem

2015 invoering Participatiewet en nieuw verdeelmodel

- Arnhem (sterk) boven landelijke ontwikkeling bijstandsvolume



Historie Bijstand in Arnhem

Situatie

Vanaf 2015 invoering Participatiewet grote tekorten tussen ontvangen budget en daadwerkelijke lasten.

Berenschot									
	Gemeente: Arnhem								
€	2004	2005	2006	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Bijstandsbudget	83.107.258	84.950.507	74.879.475	85.557.172	95.474.091	101.539.499	88.920.671	93.612.190	100.226.356
Netto bijstandsuitgaven	84.379.773	83.734.881	78.768.016	84.490.595	92.899.543	101.727.877	100.764.878	107.230.837	112.616.104
Saldo	-1.272.515	1.215.626	-3.888.541	1.066.577	2.574.548	-188.378	-11.844.207	-13.618.647	-12.389.748
agv macro-overschot of -tekort	5.478.944	4.344.429	190.196	-619.162	2.260.381	-1.203.211	-1.669.654	-5.624.327	-5.967.734
agv verdeling	-6.751.459	-3.128.803	-4.078.737	1.685.739	314.167	1.014.833	-10.174.553	-7.994.320	-6.422.014
% Saldo	-1,5%	1,4%	-5,2%	1,2%	2,7%	-0,2%	-13,3%	-14,5%	-12,4%
% agv macro-overschot of tekort	6,6%	5,1%	0,3%	-0,7%	2,4%	-1,2%	-1,9%	-6,0%	-6,0%
% agv verdeling	-8,1%	-3,7%	-5,4%	2,0%	0,3%	1,0%	-11,4%	-8,5%	-6,4%
	2004	2005	2006	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Bijstandsbudget	83.107	84.951	74.879	85.557	95.474	101.539	88.921	93.612	100.226
Netto bijstandsuitgaven	84.380	83.735	78.768	84.491	92.900	101.728	100.765	107.231	112.616
Saldo	-1.273	1.216	-3.889	1.067	2.575	-188	-11.844	-13.619	-12.390
agv macro-overschot of -tekort	5.479	4.344	190	-619	2.260	-1.203	-1.670	-5.624	-5.968
agv verdeling	-6.751	-3.129	-4.079	1.686	314	1.015	-10.175	-7.994	-6.422
% Saldo	-1,5%	1,4%	-5,2%	1,2%	2,7%	-0,2%	-13,3%	-14,5%	-12,4%
% agv macro-overschot of tekort	6,6%	5,1%	0,3%	-0,7%	2,4%	-1,2%	-1,9%	-6,0%	-6,0%
% agv verdeling	-8,1%	-3,7%	-5,4%	2,0%	0,3%	1,0%	-11,4%	-8,5%	-6,4%

Historie Bijstand in Arnhem

2018 Nieuwe gemeenteraad met oa VVD

2019 Bestuurlijke en politieke druk op bijstandsontwikkeling

- Hoog bijstandsvolume
- Te weinig aandacht voor inwoner
- Geen langere termijn visie

2019 Start Programma Doorbraak naar werk

- Ambitie: in 4 jaar tijd onder de landelijke ontwikkeling G16 gemeenten met 5%
- Taakstelling op daling lasten BUIG van 5% na 4 jaar
- Ontwikkeling monitoring op inwoners en bijstandsontwikkeling

2019 Start Reorganisatie Werk en Inkomen

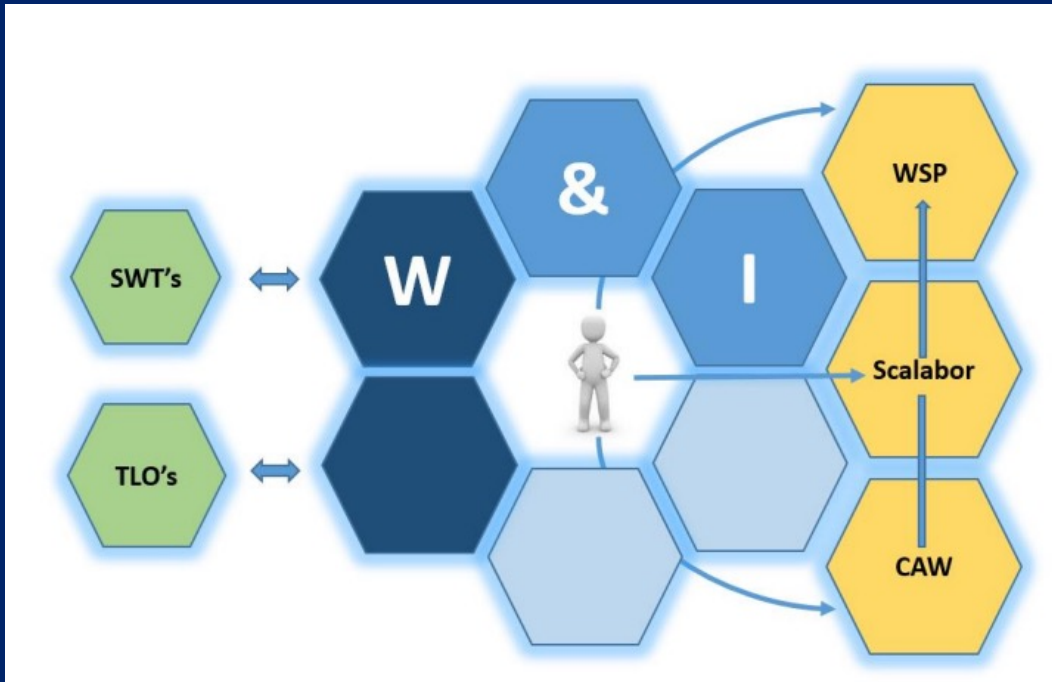
6 miljoen euro incidentele middelen

- Implementatiekosten
- Herinrichting formatie van dienstenmodel naar gebiedsgericht
- Fricatiekosten

Historie Bijstand in Arnhem

Onderdelen nieuwe werkwijze:

Wenl centraal tussen inwoner en ketenpartners

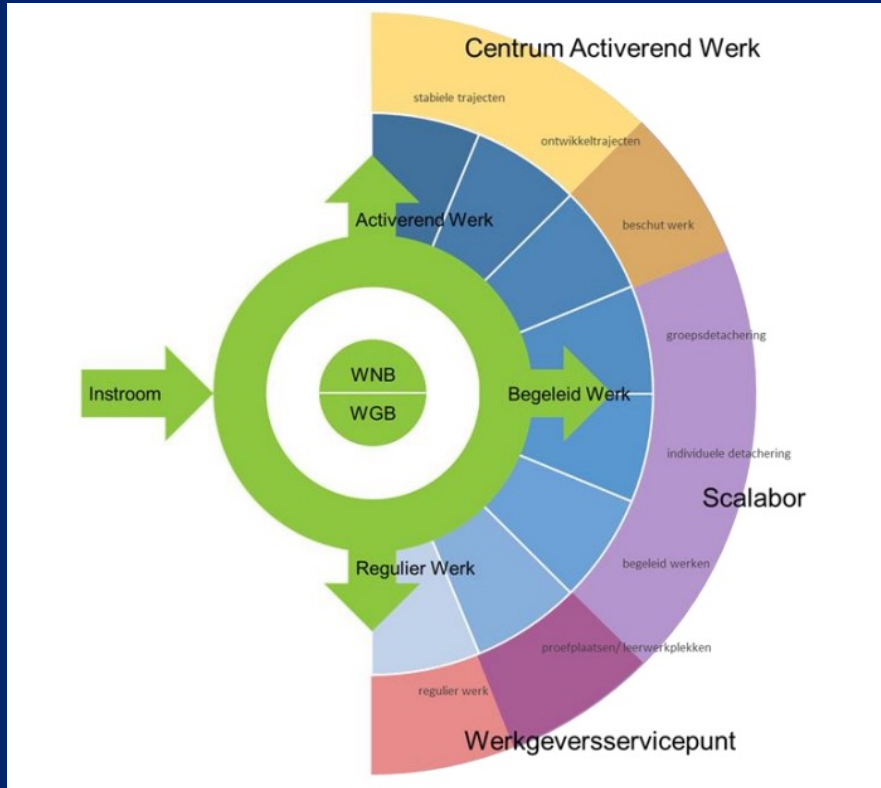


SWT: sociale wijkteams (via aanbesteding ingekocht)

TLO's: teams leefomgeving: onderdeel gemeente

Historie Bijstand in Arnhem

Onderdelen nieuwe werkwijze:



Ketenpartners:

Centrum Activerend Werk (trede 1, 2 en 3 participatieladder)

Scalabor: arbeidsontwikkelbedrijf (trede 4,5) via DVO

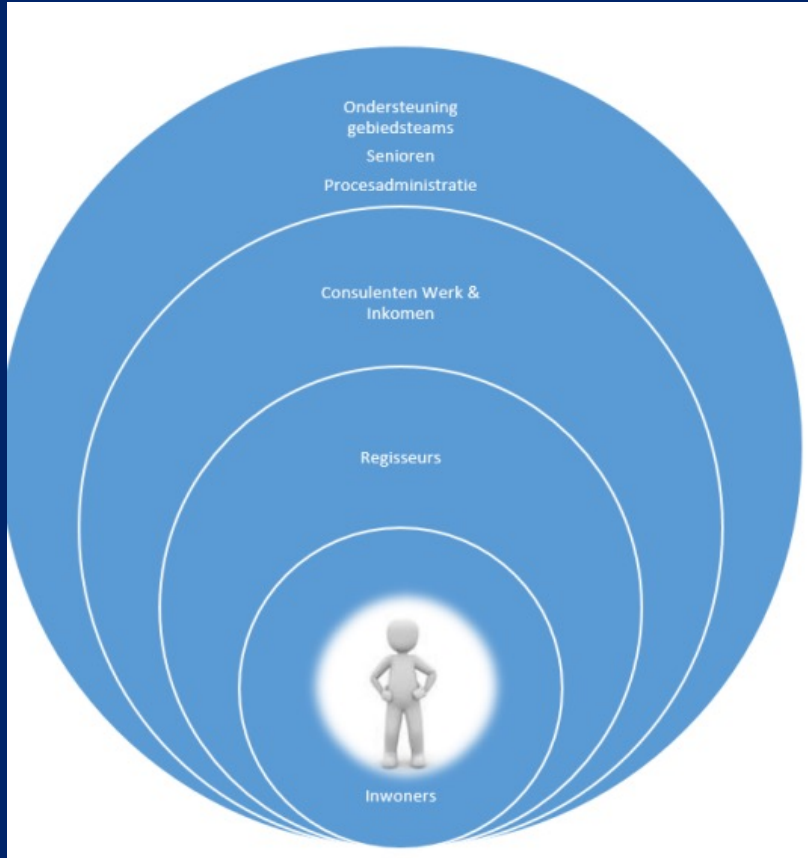
WSP: werkgeversservicepunt (trede 6 en regionale aanpak)

Historie Bijstand in Arnhem

Inwoner Centraal:

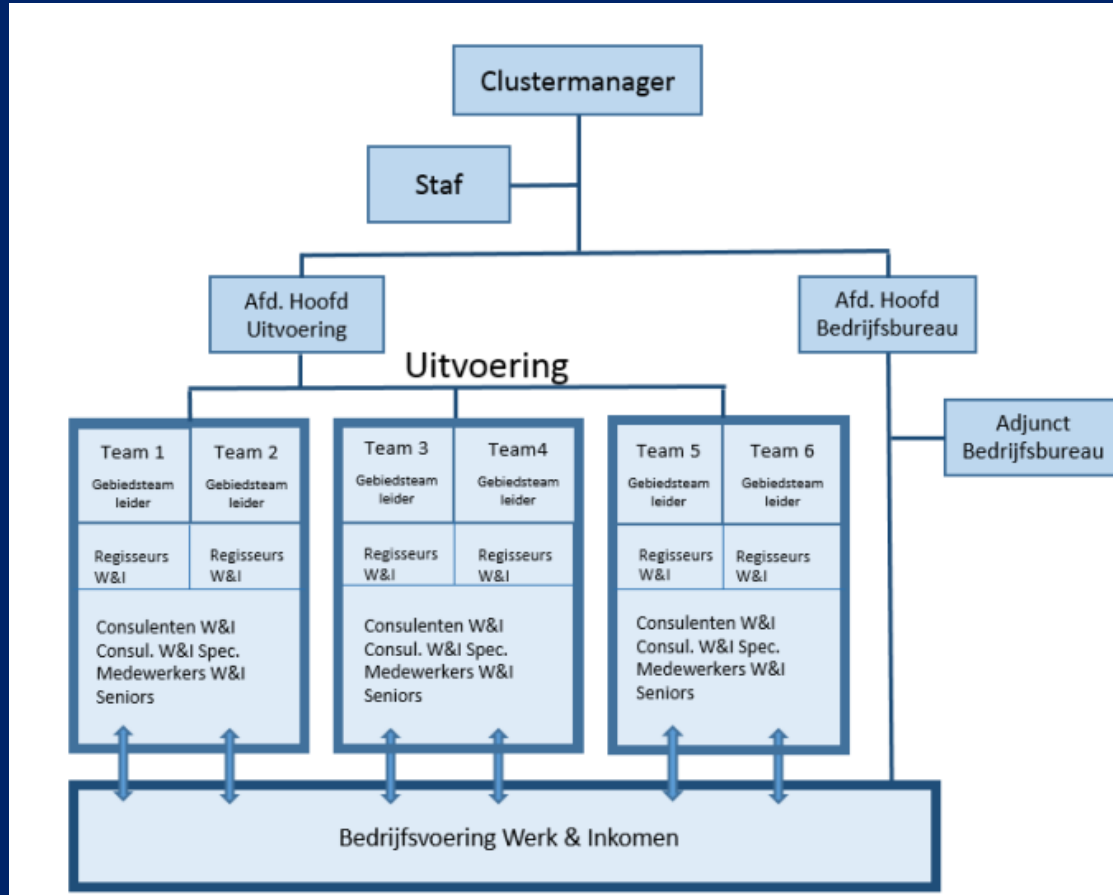
Verdubbeling aantal FTE's voor regisseurs van 30 naar 60 FTE

Ambitie: Iedere inwoner met een uitkering wordt gesproken.



Historie Bijstand in Arnhem

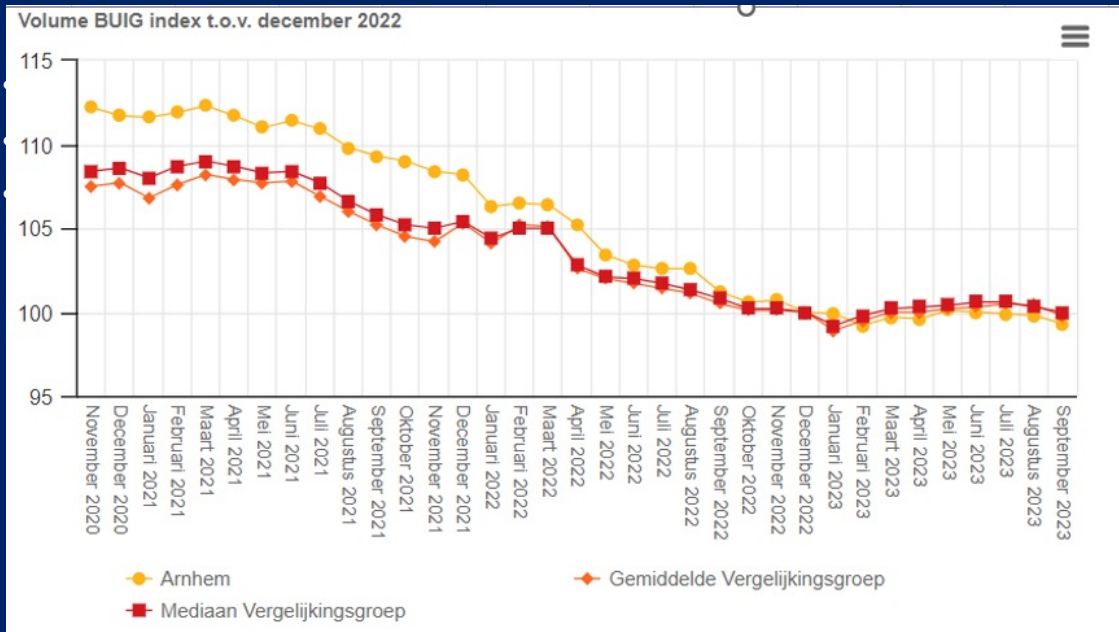
Platte organisatie met klein MT en 6 teammanagers



BUIG Arnhemse situatie vanaf 1 jaar na start

- Resultaten sterk verbeterd.
- Effect Beleid
 - Programmiddelen en reorganisatie
- Effect landelijke ontwikkeling
 - Corona
 - Lage werkloosheid en schaarste aan arbeid
- Exact reden moeilijk te meten, maar 'overall' wel effect zichtbaar.

Volume ontwikkeling BUIG nov 2020 t/m sept 2023

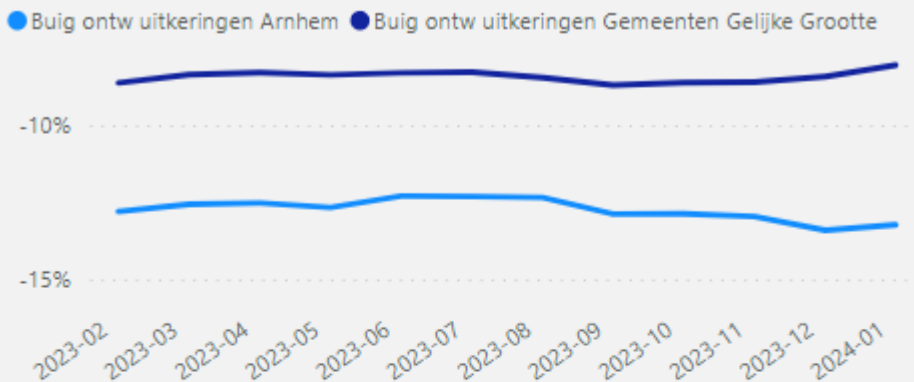


BUIG Arnhemse actuele situatie

Volume ontwikkeling BUIG tov G16 gemeenten

Gemiddeld 4,6% onder de G16 lijn (niveau van ambitie)

Ontwikkelt het bijstandsvolume zich in Arnhem gunstig t.o.v. G16?



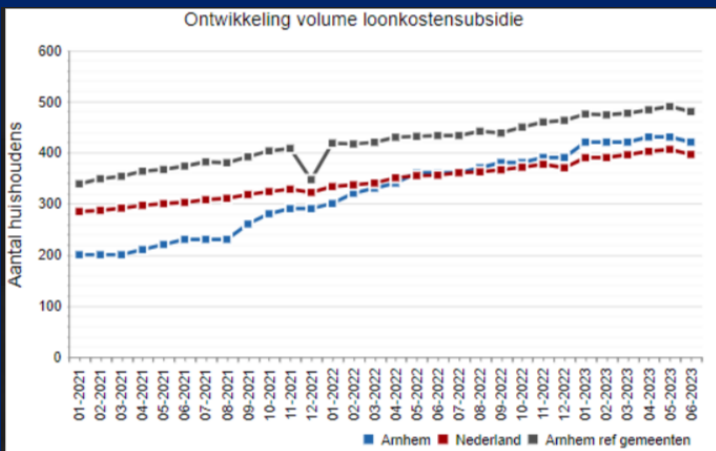
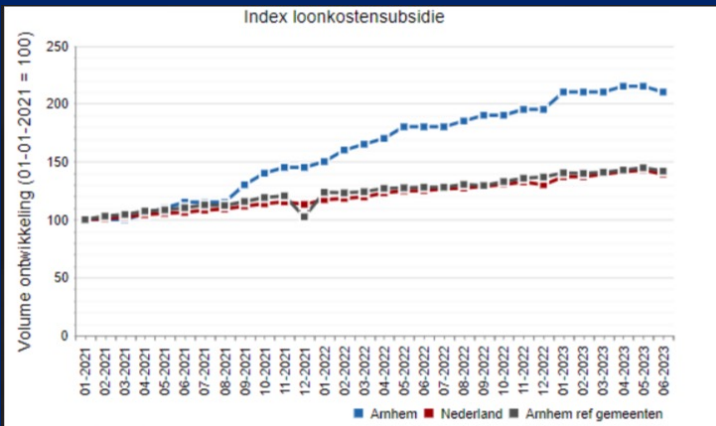
Hoe groot is het verschil door de tijd heen?



BUIG Arnhemse actuele situatie

Volume ontwikkeling BUIG nov 2020 t/m sept 2023

- Start 2021 Loonkostensubsidie
- Wijziging Verdeelmodel voor onderdeel LKS

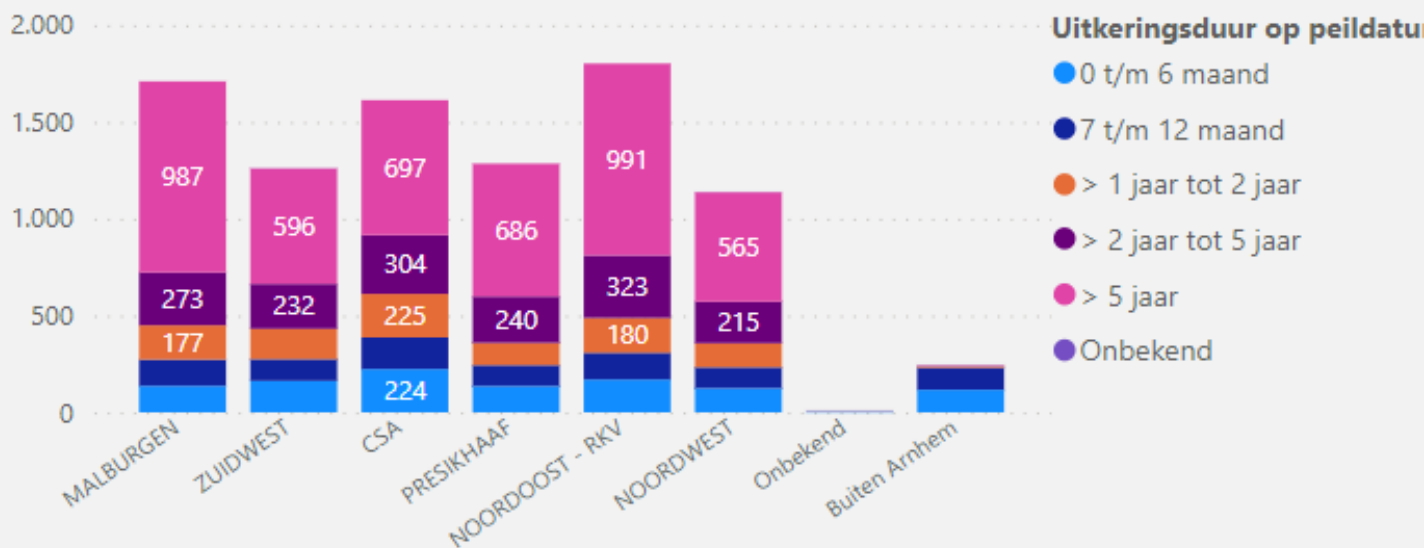


BUIG Arnhemse actuele situatie

Totaal aantal hoofd uitkeringsgerechtigden (HUG) per maand



Uitkeringsduur lopende dossiers per in de afgelopen (kalender maand)



BUIG wijzigingen 2024 tov 2023

Wijziging budget 2023 en 2024

	Definitieve budgetten 2023	Voorlopige budgetten 2024	Mutatie	Doorwerking mutatie in budget
Totaal budget Arnhem	€ 117.018.006	€ 114.594.281	-€ 2.423.725	-€ 2.423.725
Budget Participatiewet	€ 112.584.851	€ 109.299.424	-€ 3.285.427	-€ 3.285.427
Budget Loonkostensubsidies	€ 4.455.597	€ 5.439.750	€ 984.154	€ 984.154
Bijdrage aan het vangnet (-/-)	-€ 22.442	-€ 144.894	-€ 122.452	-€ 122.452
Totaal macrobudget	€ 6.658.067.010	€ 6.958.452.805	€ 300.385.795	€ 4.746.986
Macrobudget Participatiewet	€ 6.242.728.303	€ 6.451.373.949	€ 208.645.646	€ 3.762.832
<i>Macrobudget bijstand</i>	€ 5.921.411.898	€ 6.159.436.442	€ 238.024.544	€ 4.292.668
<i>Macrobudget IOAW</i>	€ 240.667.824	€ 209.901.229	-€ 30.766.595	-€ 554.862
<i>Macrobudget IOAZ</i>	€ 29.711.969	€ 31.095.377	€ 1.383.409	€ 24.949
<i>Macrobudget Bbz</i>	€ 50.936.613	€ 50.940.900	€ 4.288	€ 77
Macrobudget Loonkostensubsidies	€ 415.338.707	€ 507.078.856	€ 91.740.149	€ 984.154
Totaal uitname voor vangnetuitkeringen	-€ 1.244.383	-€ 8.552.311	-€ 7.307.928	-€ 131.795
Totaal macrobudget na uitname	€ 6.656.822.627	€ 6.949.900.494	€ 293.077.867	€ 4.615.191
Totaal budgetaandeel	1,758 %	1,647 %	-0,111 %	-€ 7.048.259
Budgetaandeel Participatiewet	1,803 %	1,694 %	-0,109 %	-€ 7.048.259
Budgetaandeel Loonkostensubsidies	1,073 %	1,073 %	0 %	€ 0
Aandeel in het vangnet	1,803 %	1,694 %	-0,109 %	€ 9.344

BUIG wijzigingen 2024 tov 2023

Wijzigingen in macro verdeelmodel

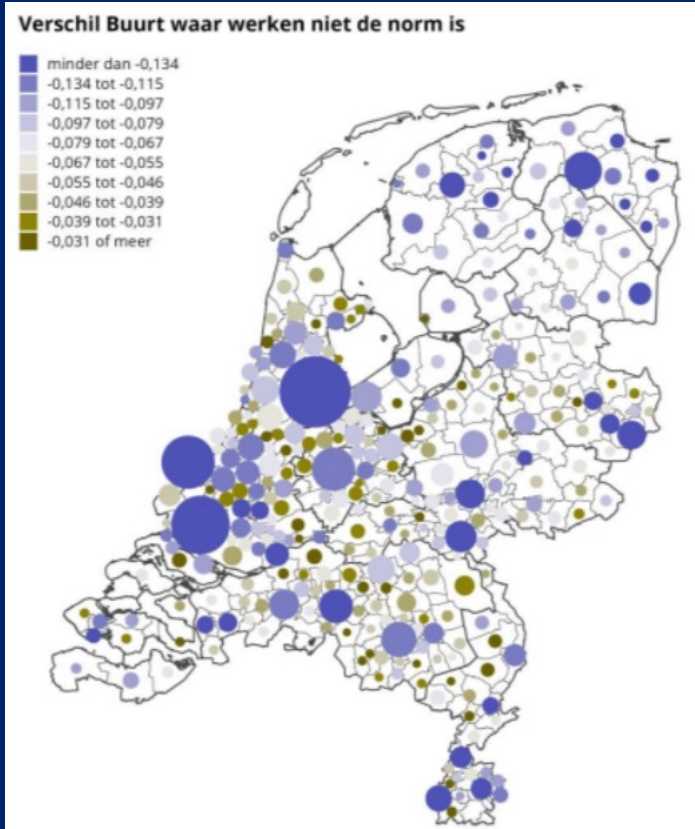
Huishoudkenmerken:

- zorgkosten boven de 5.000 (ipv 50.000)
- verleden met zorgkosten > 5.000 (ipv 50.000)

Regiokenmerken

- buurt waar werken niet de norm is (arbeidsethos)
- overlast

Regiokenmerk: Buurt waar werken niet de norm is



Aanpassing kenmerk heeft nadelige gevolgen voor gemeenten met slechte arbeidsethos (Arnhem, Rotterdam) en voordelige gevolgen voor gemeente met goede arbeidsethos.

BUIG Actuele Situatie

Samenvatting belangrijkste ontwikkelingen:

1. Daling bijstand ontvangers
2. Stijging LKS aantallen
3. Onzeker is de impact van het macroverdeelmodel
(regioekenmerken impact = daling 2,3 miljoen euro)
4. Onzeker is de impact van de instroom – uitstroom asielstatushouders/
gezinsmigranten
5. Wel invloed op de inzet van LKS en indirect op (uitstroom uit de bijstand)

BUIG 2024 en verder

Van welke prognose gaan we nu uit voor het meerjarig perspectief?

- 1 Standaard systematiek (Ontwikkeling budget x meest recente lasten Arnhem)
- 2 Actuele Arnhemse situatie vertalen met LKS uitstroom

Optie 1 in cijfers:

Standaard werkwijze Lias BUIG:							
<i>Landelijke voorspelling ontwikkeling lasten</i>	<i>DEF</i>	<i>10,65%</i>	<i>4,70%</i>	<i>3,69%</i>	<i>2,16%</i>	<i>2,18%</i>	<i>2,48%</i>
Prognose Arnhem incl. vangnet (bedragen x € 1 miljoen)	2022	2023 DEF	2024	2025	2026	2027	2028
Budget (financiering vanuit het Rijk)	103,1	117,0	114,6	118,8	121,2	123,7	126,6
Netto lasten Arnhem	108,1	116,6	121,3	125,7	128,2	130,9	134,0
Saldo	-5,0	0,4	-6,7	-6,9	-7,0	-7,2	-7,3
<i>% tekort/overschot t.o.v. budget</i>	<i>-4,8%</i>	<i>0,4%</i>	<i>-5,8%</i>	<i>-5,8%</i>	<i>-5,8%</i>	<i>-5,8%</i>	<i>-5,8%</i>
Saldo BUIG: Beeld t.o.v. begroting (bedragen x € 1 miljoen)							
		2023 DEF	2024	2025	2026	2027	2028
Bedrag opgenomen in begroting		-3,1	-3,8	-3,1	-3,2	-3,2	-3,2
Nieuwe prognose		0,4	-6,7	-6,9	-7,0	-7,2	-7,3
Verschil (- = knelpunt)		3,5	-2,8	-3,8	-3,9	-4,0	-4,1

BUIG 2024 LIAS Prognose

Proces Perspectiefnota

Van welke prognose gaan we nu uit voor het meerjarig perspectief?

Gebruik LIAS BUIG applicatie voor specifieke berekening met de kengetallen die bekend zijn:

:

Door ontwikkeling monitoring en input bedrijfsbureau is er goed zicht op huidige aantal bijstandsontvangers, inwoners met loonkostensubsidie en een reële prognose voor LKS

Variabelen bekend:

- Actuele lasten 2023
- Prijs LKS gemiddeld
- Volume LKS start 2024
- Volume LKS eind 2024

BUIG 2024 en verder: Lias Prognose

Werkwijze:

LIAS BUIG is gevuld met de meest actuele 'openbaar verkrijgbare' gegevens. De actuele stand 2023 is niet bekend in het systeem.

Bereken de gemiddelde prijs voor een uitkering zodat de uitkeringslasten 2023 overeenkomen met het resultaat van Arnhem.

Ga naar tab prognose en kies voor nieuwe prognose:

1. Noteer bij de lasten de huidige lasten 2023.
2. Noteer bij stap B.6 de huidige gemiddelde prijs.

Invulblad alternatief scenario - *Nieuw*

A1 Macrobudgetten → B1 Omvang populatie → B2 Objectief budgetta... → B3 Conjunctuur en bel... → B4 Instroom → B5 Uitgaven DTI → **B6 Uitkeringshoogte** → C Loonkostensubsidie → Opslaan scenario

Vorige **Volgende**

Deel B: Gemeente budget

Stap B6 (Maatregelen met effect op) Uitkeringshoogte	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028
B6.1 Uitkeringshoogte gemiddeld per huishouden	€ 16.460,16	€ 18.372,40	€ 18.372,40	€ 18.372,40	€ 18.372,40	€ 18.372,40	€ 18.372,40	€ 18.372,40

BUIG 2024 en verder: Lias Prognose

LIAS BUIG
een energy product

Beschikking Analyse **Prognose** Monitor Benchmark Rapportage Overige informatie

Prognose

PROGNOSE 2023 O.B.V. BASISSCENARIO

	Realisatie 2022	Prognose 2023	Prognose 2024
Macrobudget Totaal	€ 6.021.600.447	€ 6.658.067.010	€ 6.958.452.805
Vangnetuitkering	€ 2.470.887	€ 1.244.383	€ 8.552.311
Macrobudget na aftrek uitname vangnetuitkering	€ 6.019.129.560	€ 6.656.822.627	€ 6.949.900.494
A J+S Totaal BUIG-budget	€ 103.103.217	€ 117.018.006	€ 114.594.281
B K+T Totaal BUIG-uitgaven	€ 108.073.433	€ 119.047.018	€ 123.727.661
C A-B=N+W Saldo BUIG	-€ 4.970.216	-€ 2.029.012	-€ 9.133.380

LIAS BUIG	Voorlopig budget 2024 bepalen		
Bepalen van gemiddelde uitkering zodat resultaat 2023 gelijk is met resultaat Arnhem actueel.			
Totale lasten Arnhem Werkelijk 2023	€	116.585.098	
Totaal resultaat Lias BUIG huidig 2023	€	119.047.018	
Totaal gemiddelde uitkering	€	18.372,40	
LIAS BUIG aantal berekend		6.480	
Correctie Lasten (lager)	€	2.461.920	
Verlaging gemiddelde uitkeringslast	€	380	
Nieuwe gemiddelde uitkering	€	17.992,45	

BUIG 2024 en verder: Lias Prognose

Basisprognose na aanpassing gemiddelde uitkering

Standaard werkwijze Lias BUIG:							
<i>Landelijke voorspelling ontwikkeling lasten</i>	<i>DEF</i>	<i>10,65%</i>	<i>4,70%</i>	<i>3,69%</i>	<i>2,16%</i>	<i>2,18%</i>	<i>2,48%</i>
Prognose Arnhem incl. vangnet (bedragen x € 1 miljoen)	2022	2023 DEF	2024	2025	2026	2027	2028
Budget (financiering vanuit het Rijk)	103,1	117,0	114,6	118,8	121,2	123,7	126,6
Netto lasten Arnhem	108,1	116,6	121,3	125,7	128,2	130,9	134,0
Saldo	-5,0	0,4	-6,7	-6,9	-7,0	-7,2	-7,3
<i>% tekort/overschot t.o.v. budget</i>	<i>-4,8%</i>	<i>0,4%</i>	<i>-5,8%</i>	<i>-5,8%</i>	<i>-5,8%</i>	<i>-5,8%</i>	<i>-5,8%</i>
Saldo BUIG: Beeld t.o.v. begroting (bedragen x € 1 miljoen)		2023 DEF	2024	2025	2026	2027	2028
Bedrag opgenomen in begroting		-3,1	-3,8	-3,1	-3,2	-3,2	-3,2
Nieuwe prognose		0,4	-6,7	-6,9	-7,0	-7,2	-7,3
Vershil (- = knelpunt)		3,5	-2,8	-3,8	-3,9	-4,0	-4,1

BUIG 2024 en verder: Lias Prognose

Basisprognose Plus:

- LKS volume gelijk stellen en prognose invullen
- Percentage uitstroom: volledig of gedeeltelijk
- Aantal gemiddelde over het jaar
- Idem voor statushouders

Deel B: Gemeente budget

Stap B4 Extra instroom	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028
Instroom extra bijstandshuishouders								
Instroom bijstand (in huishoudaantallen, per 1 januari)								
B4.1A	0	-100	-79	-43	-43	-43	-43	-42
Effect instroom op het bestand per jaar (t.g.v. uitstroom)								
B4.1B	74,532 %	100,000 %	50,000 %	50,000 %	50,000 %	50,000 %	50,000 %	50,000 %
Instroom extra statushouders								
Instroom statushouders (in huishoudaantallen, per 1 januari)								
B4.2A	0	0	0	0	0	0	0	0
Effect instroom statushouders op het bestand per jaar (t.g.v. uitstroom)								
B4.2B	92,000 %	76,500 %	61,500 %	50,000 %	43,500 %	39,000 %	39,000 %	39,000 %

BUIG 2024 en verder: Lias Prognose

Basisprognose Plus:

- 100% LKS aantal tov Lias BUIG gelijk aan Arnhem
- Stappen gelijk aan gemiddelde groei maken
- LKS gemiddelde uitkering

A1 Macrobudgetten B1 Omvang populatie B2 Objectief budgetaa... B3 Conjunctuur en bel... B4 Instroom B5 Uitgaven DTI B6 Uitkeringshoogte C Loonkostensubsidie Opslaan scenario

Vorige Volgende

Deel C: Gemeente loonkostensubsidie

	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028
Aantal personen met LKS volgens macro-ontwikkeling (basisraming)		356,667	407,866	497,955	567,897	605,596	643,199	681,703
		Vul inzet conform T-1						
C1 Aanpassing inzet op LKS in aantallen personen (+/-)			33	43	0	0	0	0
C2 % waarvan uitstroom uit de bijstand	0 %							
C3 Gemiddelde subsidie per persoon met LKS		€ 9.303,47	€ 9.975,00	€ 9.975,00	€ 9.975,00	€ 9.975,00	€ 9.975,00	€ 9.975,00

BUIG 2024 en verder: Lias Prognose

Basisprognose Plus:

Prognose							
PROGNOSE 2023 O.B.V. BASISSCENARIO ▲							
	Re realisatie 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028
Macrobudget Totaal	€ 6.021.600.447	€ 6.658.067.010	€ 6.958.452.805	€ 7.233.621.000	€ 7.390.061.000	€ 7.551.194.000	€ 7.738.772.000
Vangnetuitkering	€ 2.470.887	€ 1.244.383	€ 8.552.311	€ 8.552.311	€ 8.552.311	€ 8.552.311	€ 8.552.311
Macrobudget na aftrek uitname vangnetuitkering	€ 6.019.129.560	€ 6.656.822.627	€ 6.949.900.494	€ 7.225.068.689	€ 7.381.508.689	€ 7.542.641.689	€ 7.730.219.689
A J+S Totaal BUIG-budget	€ 103.103.217	€ 117.018.006	€ 114.523.518	€ 118.742.273	€ 120.628.779	€ 123.084.650	€ 125.981.917
B K+T Totaal BUIG-uitgaven	€ 108.073.433	€ 116.616.453	€ 119.893.820	€ 122.311.801	€ 124.771.317	€ 127.292.056	€ 129.970.312
C A-B=N+W Saldo BUIG	-€ 4.970.216	€ 401.553	-€ 5.370.302	-€ 3.569.528	-€ 4.142.538	-€ 4.207.406	-€ 3.988.395

Optie 2: Beeld Arnhem toepassen: Most Likely							
Tabellen Raadsbrief DEF 2023 en Vb 2024							
Arnhemse Ontwikkeling 2023 en 2024	DEF	7,39%	2,83%	3,69%	2,16%	2,18%	2,48%
Prognose Arnhem incl. vangnet (bedragen x € 1 miljoen)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Budget (financiering vanuit het Rijk)	103,1	117,0	114,5	118,7	120,6	123,0	126,0
Netto lasten Arnhem	108,1	116,6	119,9	122,3	124,8	127,3	130,0
Saldo	-5,0	0,4	-5,4	-3,6	-4,1	-4,2	-4,0
% tekort/overschot t.o.v. budget	-4,8%	0,4%	-4,7%	-3,0%	-3,4%	-3,4%	-3,2%
Saldo BUIG: Beeld t.o.v. begroting (bedragen x € 1 miljoen)		2023	2024	2025	2026	2027	2028
Bedrag opgenomen in begroting		-3,1	-3,1	-3,1	-3,0	-3,0	-3,0
Nieuwe prognose		0,4	-5,4	-3,6	-4,1	-4,2	-4,0
Verschil (- = knelpunt)		3,5	-2,3	-0,4	-1,1	-1,2	-1,0

BUIG 2024 en verder: Lias Prognose

Prognose in Lias

Veel mogelijkheden om specifieke ontwikkeling toe te voegen

Model houdt rekening met:

1. Standaard volume ontwikkeling meerjarig
2. Verhouding LKS en Algemene Bijstand
3. Aanpassingen in het budgetaandeel bij mutaties

Standaard werkwijze Lias BUIG:							
<i>Landelijke voorspelling ontwikkeling lasten</i>	<i>DEF</i>	<i>10,65%</i>	<i>4,70%</i>	<i>3,69%</i>	<i>2,16%</i>	<i>2,18%</i>	<i>2,48%</i>
Prognose Arnhem incl. vangnet (bedragen x € 1 miljoen)	2022	2023 DEF	2024	2025	2026	2027	2028
Budget (financiering vanuit het Rijk)	103,1	117,0	114,6	118,8	121,2	123,7	126,6
Netto lasten Arnhem	108,1	116,6	121,3	125,7	128,2	130,9	134,0
Saldo	-5,0	0,4	-6,7	-6,9	-7,0	-7,2	-7,3
Optie 2: Beeld Arnhem toepassen: Most Likely							
<i>Arnhemse Ontwikkeling 2023 en 2024</i>	<i>DEF</i>	<i>7,39%</i>	<i>2,83%</i>	<i>3,69%</i>	<i>2,16%</i>	<i>2,18%</i>	<i>2,48%</i>
Prognose Arnhem incl. vangnet (bedragen x € 1 miljoen)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Budget (financiering vanuit het Rijk)	103,1	117,0	114,5	118,7	120,6	123,0	126,0
Netto lasten Arnhem	108,1	116,6	119,9	122,3	124,8	127,3	130,0
Saldo	-5,0	0,4	-5,4	-3,6	-4,1	-4,2	-4,0

Voorlichting over BUIG systematiek

BUIG is lastig om uit te leggen aan een raadslid

Redenen:

Lasten in BUIG = Lasten – overige Baten

LIAS jaarrekening = Lasten – Baten

Afwijkingen vaak ten opzichte van een begroot tekort
Mutaties budgetten altijd reden om cyclisch te melden
(groter dan meldingsgrens)

Redenen voor wijziging budget vaak te technisch

1. Budgetaandeel wijzigt
2. 1 omvang macrobudget
3. Prijsontwikkeling/ volume ontwikkeling
4. Omvang gemeentebudget
5. LKS aandeel
6. Budgetaandeel Overig
7. Regiokenmerk
8. Huishoudkenmerken
9. Etc.

Voorlichting over BUIG systematiek

Praktijkvoorbeeld:
Situatie 2023 in Arnhem Programma 6 Participatie:

■	Rekening■		Begroting 2023■		Rekening■	
	2022■	Primitief■	Definitief■	2023■	Afwijking■	
Bedragen x € 1.000■						
Middelen■						
Lasten■	169.591	164.795	164.748	176.349	-11.601	
Baten■	114.865	114.470	110.593	125.886	15.293	
Saldo lasten en baten■	-54.726	-50.326	-54.156	-50.463	3.692	
Toevoegingen aan reserves■	4.543	554	3.461	3.708	-247	
Onttrekkingen aan reserves■	6.994	0	4.360	4.343	-16	
Saldo toevoegingen en onttrekkingen■	2.451	-554	899	636	-263	
Gerealiseerd resultaat■	-52.275	-50.880	-53.257	-49.828	3.429	

Grootste mutaties worden veroorzaakt door BUIG (Stijging lasten 8.326, stijging baten 11.923).

Jaarrekening 2023:

Werkelijk voordeel baten en lasten (niet eerder gelukt sinds 2015)

Voordeel ten opzichte van begroot tekort wordt toegelicht.

Tegenover knelpunt in de perspectiefnota:

Vanaf 2024 weer een groter nadeel dan reeds begroot nadeel

Hoe krijg je dat uitgelegd?

BUIG Verdeelmodel stellingen:

Ministerie SzW stelt:

'Het verdeelmodel is uitontwikkeld.

Er is geen verdere verbetering mogelijk.'

Eens met deze stelling?

Wel nader onderzoek:

Begeleidingscommissie Divosa

- Herverdeling overschotten en tekorten
- Kenmerk: langdurig in de bijstand

Zijn dit de belangrijkste thema's?

Einde

Bedankt voor je aandacht!

ACTUALITEITEN IN (DE FINANCIERING VAN) DE PARTICIPATIEWET LIAS KLANTENDAG

AUTEUR(S)
DATUM

Joost van Gemeren, Sanne van der Laan
5 maart 2024

Ga naar [menti.com](https://www.menti.com) | en gebruik de code **8500 4868**

Instructions

Ga naar
www.menti.com

Voer de code in

8500 4868



Of gebruik een QR code

Overzicht

Onderzoeken overschotten en tekorten

Participatiewet in balans (hier kort)

Versnelling Loonkostensubsidie (MKBA LKS)

Budgettaire financiering en transitie Beschut werk en sociaal ontwikkelbedrijven

Samenhang tekorten-overschotten met beleid

/Andersson Elffers Felix **de**beleidsonderzoekers

De tekorten en overschotten van deze gemeenten kunnen voor (maar) een deel verklaard worden vanuit hun keuzes in beleid en uitvoering

In onderstaande figuur staan de gemeenten gerangschikt naar de mate van verklaarbaarheid vanuit hun keuzes voor beleid en uitvoering (rood zijn gemeenten met tekorten, omrand zijn gemeenten die in een GR deelnemen). Voor (slechts) iets meer dan de helft van de gemeenten kan hun tekort of overschot redelijk tot goed verklaard worden op basis van hun keuzes. Voor de andere gemeenten kunnen we het tekort of overschot beperkt of nauwelijks verklaren. Dit betekent dat er ook andere factoren in het spel moeten zijn, die het tekort of overschot veroorzaken, bijvoorbeeld dat de verdeling onvoldoende tegemoet komt aan de specifieke situatie van de betreffende gemeente, of de beperkingen van elk mogelijk econometrisch model dat een zeer complexe werkelijkheid probeert te vangen.

Tekorten slecht verklaarbaar, zelfs bij deze uitschieters.

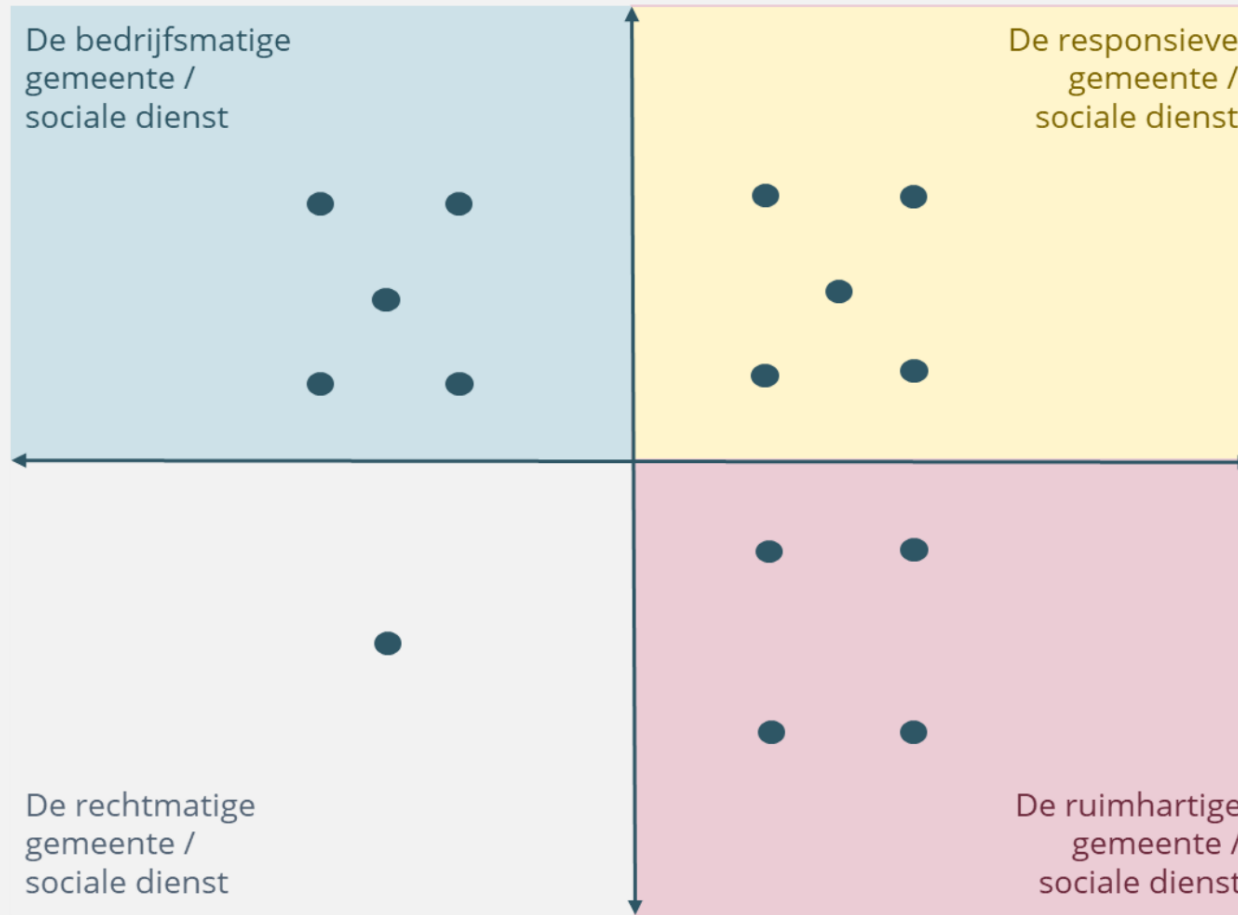
Overschotten doorgaans meer verklaarbaar

Verklaringskracht kleiner voor (gemeenten in) een GR



Controle

De inwoner is calculerend en moet geprikkeld en gecontroleerd worden



Resultaatgericht
Prestaties staan voorop

Waardegericht
Randvoorwaarden staan voorop

Vertrouwen
De inwoner is hulpbehoevend en moet ondersteund en vertrouwd worden

Figuur 9: indeling gemeenten in archetypen.

Ga naar [menti.com](https://www.menti.com) | en gebruik de code **8500 4868**

Instructions

Ga naar

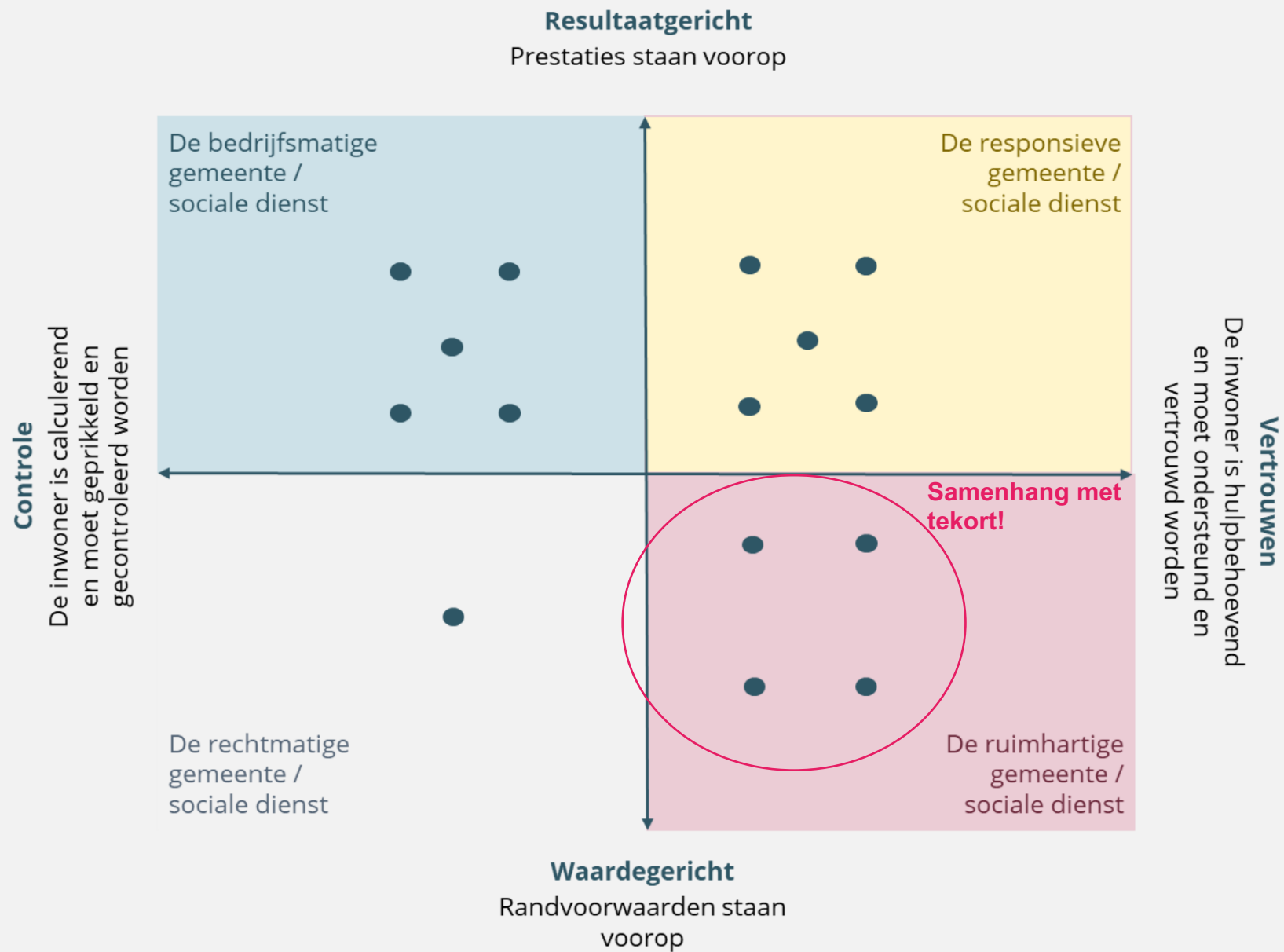
www.menti.com

Voer de code in

8500 4868



Of gebruik een QR code



Figuur 9: indeling gemeenten in archetypen.

Overwegingen BUIG-verdeling

Er lijkt dus sprake te zijn van enige 'geluk of pech': zelfs de meest in het oog springende tekortgemeenten zijn deels niet te herleiden aan beleid/uitvoering

Centrale vraag: Moeten we meer solidariteit in het systeem inbouwen?

- Bijmengen historische uitgaven
- Hoger spannen vangnet
- Symmetrisch vangnet (overschotgemeenten leveren in ten bate van tekorten)
- Correctie voor 'granieten bestand'

Ga naar [menti.com](https://www.menti.com) | en gebruik de code **8500 4868**

Instructions

Ga naar
www.menti.com

Voer de code in

8500 4868



Of gebruik een QR code

Participatiewet in balans

Meer hierover vanmiddag!

[Programmaplan Pwet in balans](#) (dd 21 dec 2023)

2.2.3 Verkenning opties voor financiering

Andere doelen en een andere vormgeving van wetgeving kunnen **consequenties hebben voor de wijze waarop de wet wordt gefinancierd**. Niet alleen de omvang van de middelen, maar ook **hoe deze middelen worden verdeeld over gemeenten en de ingebouwde financiële prikkels**. Spoor 2 zal een eerste inzicht bieden in de consequenties van de verschillende beleidsopties voor de omvang en wijze van financiering en zo nodig opties om dit anders in te richten.



MKBA Loonkostensubsidie

Brengt in beeld wat (maatschappelijke) kosten en baten zijn van (meer) mensen aan het werk helpen uit de LKS-doelgroep:

- Nieuw Beschut
- LKS bij een sociaal ontwikkelbedrijf
- LKS bij een reguliere werkgever



Brengt verschillende kosten en baten in beeld.

- Economische effecten (*omzet, salariskosten, etc*)
- Publieke middelen Werk en Inkomen (*uitkeringen, uitvoeringskosten, verdeelinkomsten*)
- Externe effecten (waaronder 'brede welvaart')

Ga naar [menti.com](https://www.menti.com) | en gebruik de code **8500 4868**

Instructions

Ga naar
www.menti.com

Voer de code in

8500 4868



Of gebruik een QR code

Conclusie MKBA: aan de slag met LKS!

“De inzet van het instrument loonkostensubsidie leidt vaak tot een positief saldo van baten en lasten. Natuurlijk hangt de mate van het effect af van welke doelgroep begeleid wordt naar werk.”

	NBW	LKS-BIJ	LKS-VIA	NBW Nugger	LKS-BIJ Nugger	LKS-VIA Nugger
Economische effecten	-€ 2.929	€ 1.242	€ 12.266	-€ 2.929	€ 1.242	€ 12.266
Publieke middelen W&I:	€ 1.251	€ 95	-€ 4.724	-€ 2.783	-€ 3.939	-€ 8.758
Externe kosten en baten:	€ 4.061	€ 4.561	€ 5.061	€ 4.061	€ 4.561	€ 5.061
Totaal	€ 2.383	€ 5.898	€ 12.603	-€ 1.651	€ 1.864	€ 8.569

NIEUWS • 19 FEBRUARI 2024

Loonkostensubsidie verdient zich dubbel en dwars terug

Loonkostensubsidie verdient zich dubbel en dwars terug

Loonkostensubsidie • Meedoen

Bespiegelingen over de MKBA

Een spraakmakende analyse!

Een relevant en helpend instrument / handvat om te gebruiken in besluitvorming

- Brengt relevante effecten in kaart
- Laat zien waar de effecten neerslaan
- Laat verschillen tussen doelgroepen en uitkeringssituatie zien
- Sluit aan bij eerder onderzoek en leidraad MKBA
- Kan worden aangepast naar lokale situatie
- Helpt in de lobby richting Rijk voor meer begeleidingsbudget...
- ...Maar wijst ook naar verantwoordelijkheid van gemeenten zelf!

Toch is een nuance wel op zijn plaats...

Een nuance is wel op zijn plaats: framing (1)

1 Het rapport is genuanceerder dan de persberichten

“Een model is een vereenvoudigde weergave van de werkelijkheid.”

B

“Naarmate de afstand tot de arbeidsmarkt groter is en de (potentiële) loonwaarde lager is, gaan de kosten om mensen aan de slag te helpen en te houden omhoog.”

€ 113 miljoen euro aan “kwaliteit van leven” is geen financieel winst.

2 Keuzes in uitwerking casus bepalen het frame

Maatschappelijke case voor Beschut werkers en nuggers veel minder positief

3 MKBA's zijn geen absolute waarheid

“De uitkomsten van een MKBA worden beïnvloed door onzekere factoren.”

“Een MKBA mag niet één uitkomst centraal stellen, want dat leidt tot schijnzekerheid”

seo

“Onvoldoende communicatie over deze beperkingen kan ertoe leiden dat de gebruiker de waarde van de resultaten niet goed kan inschatten.”

CPB

Een nuance is wel op zijn plaats: inhoud (2)

Onderzoek noemt weinig redenen waardoor het tegen zou kunnen vallen

- Economische baten Beschut werk volgens ons onderzoek fors negatiever
- Business case LKS-bij lijkt overheadkosten te missen
- Onderzoek mist belangrijke kostenpost: verlies aan vrije tijd

“Waardeer in elk geval effecten op productie en werkgelegenheid, lonen en inkomen, **vrije tijd**, belastingen en premies, en uitkeringen”

seo

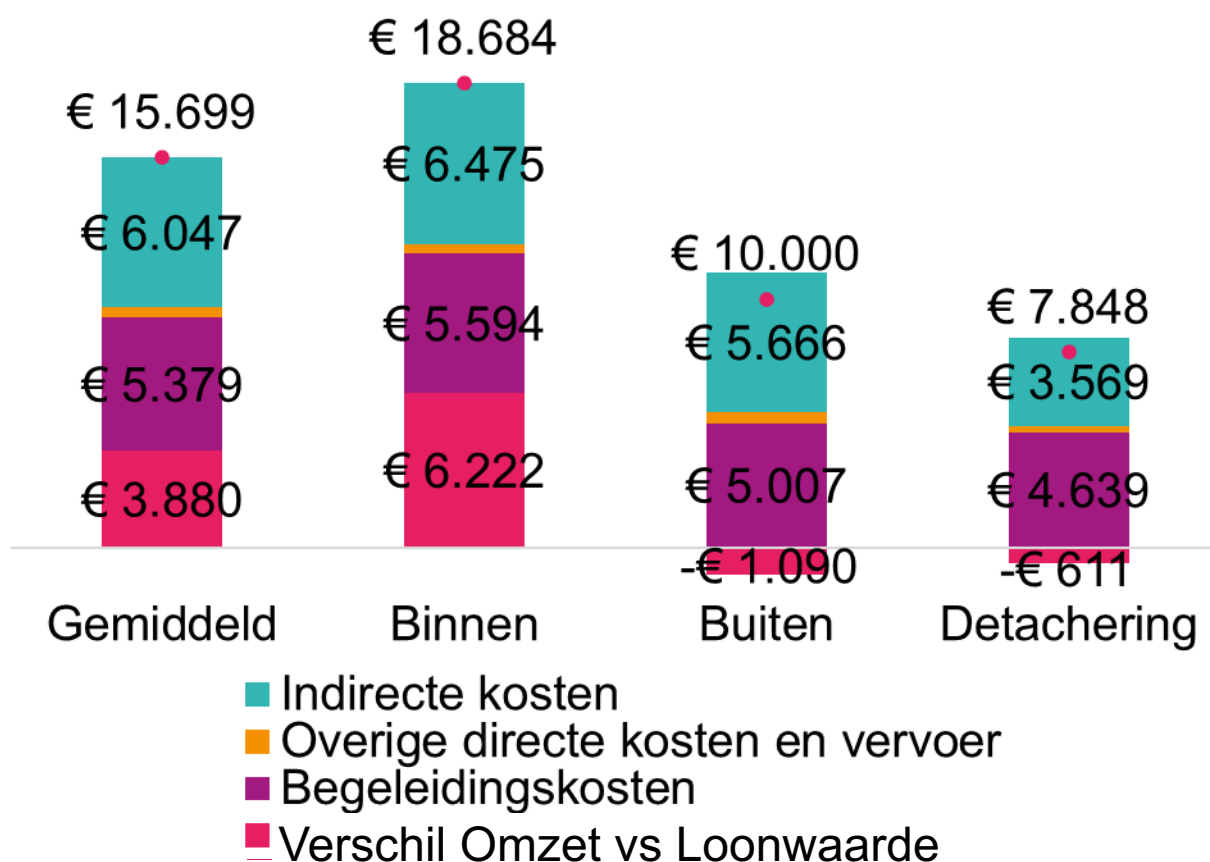
Tegelijkertijd zit het onderzoek op sommige brede baten aan de conservatieve kant

Mijn conclusie

De moeite waard om jezelf te verdiepen in deze razend interessante materie!

Kosten en vergoeding beschut werk

Kostprijs per fte in 2021



Tekort in 2021 tot € 10.000 per fte

Minister zegt € 2.157 extra toe (€ 65 mln)

Kosten lopen nog op:

Verhoging Wml (p.uur)

Schaalverkleining Wsw

Generieke inflatie

Cao Aan de Slag

Vervolgonderzoek redenen verschil

Omzet versus Loonwaarde is uitgezet

Waar is de € 2.157 voor?

Juni 2023: “omdat uit het onderzoek van Significant blijkt dat gemeenten geld per plek bij moeten leggen **wegens de lage netto toegevoegde waarde** van medewerkers.”

december 2023: “[..] recent een extra structurele investering van € 65 miljoen is gedaan voor beschut werk, waar **financiering van infrastructurele kosten** onderdeel van zijn”

Onvolledige dekking gesignaleerde kosten (zie volgende slides)

Transitie sociaal ontwikkelbedrijven

Ministerie van SZW (dec 2023):

Vier hoofdknelpunten

1. **Gebrek aan een gemeentelijke toekomstvisie, een gedegen inrichting en sturing**
2. **Niet-passende infrastructuur**
3. **Het bereik en de ondersteuning van doelgroepen kan beter**
4. **Financiële complexiteit**

Ga naar [menti.com](https://www.menti.com) | en gebruik de code **8500 4868**

Instructions

Ga naar

www.menti.com

Voer de code in

8500 4868



Of gebruik een QR code

Transitie sociaal ontwikkelbedrijven

Ministerie van SZW (dec 2023):

Drie oplossingsvarianten voor volgend kabinet

1. Aanmoediging en ondersteuning huidige vormgeving

Kostenraming: Incidenteel: € 12,7 miljoen | Structureel: € 0,3 miljoen

2. Transformatie positionering van sociaal ontwikkelbedrijven en uitbreiding populatie

Kostenraming: Incidenteel: € 330 miljoen | Structureel: € 35 miljoen Verdeling budgetten beschut naar realisatie

3. Maximaal inspelen op de knelpunten, inclusief grote uitbreiding populatie

Kostenraming: Incidenteel: € 330 miljoen | Structureel: € 433 miljoen Dekking volledige kostprijs beschut

**Mijn gemeente is in control
als het gaat om de financiën
van de Participatiewet**

Stelling voor tijdens de lunch!